

איביעית אימה משום דמוות:

אדם לא תאמר בן, שבא הפסוק "לא יקח אדם אשת אביו" כדי לדודש סמכים ל"לא יגלה את כנף אביו", אלא הוא רק בא להוסיף לאו נוסף על הלאו של אשת אביו, בדברי חכמים, מודיעו הוא נכתב כאן?

לכתביה רחמנא לתוספת הלאו של אשת אביו גבי פרשת עריות, שם מפורחות כל העיריות, כולל איסור אשת אב!

ומבארת הגמרא את הצד השני:

ואיבעית אימה משום דמווני.

אדם לא תאמר בן, שהפסוק מיותר ופנוי לדירושו ממנו, יקשה לך: **לכטוב רחמנא לא' יקח איש את אשת אביו**" בלבד.

זה שחוור וכותב "לא יגלה כנף אביו" — **למה לי? הרי זה מיותר!**

שמע מיניה לאפנויי. להיות פניו לדרשת דבר "סמכים", להסמיד את "לא יקח אדם אשת אביו ל"לא יגלה כנף אביו". ולהשミニינו על אנות אביו, גם היא אסורה.

וגבי ציציות נמי, סובר רבינו יהודה שבמשנה תורה דורשים סמכים, ולומדים מכאן שעשה של ציצית דוחה לאו של כלאים, מאותם שני טעמי:

איביעית אימה משום דמוות,

ואיבעית אימה משום דמוונת.

וכך הם טוענים כלפי רבינו יהודה:

אי הוה סמיך ליה "לא יגלה כנף אביו" לנערה אנוסה, שפיר הוא בדקאמרת, שוגן אנות אביו אסורה.

אבל השטא, עתה דלא סמיך ליה ממש, היה וחציו הראשון של הפסוק אומר "לא יקח איש את אשת אביו", והוא מפסיק בין נערה אנוסה לבין אנות אביו — אין זה סמכות! ולכן, דברי הפסוק "לא יגלה כנף אביו" — בשומרת ים הנופלת לאביו ליבום הכתוב מדבר. ולעבור עליו, על איסור שומרת ים, **בשני לאוין.**⁽²⁾

האחד, האיסור הרגיל של שומרת ים, שאסורה לשוק מחמת זה שהיא זקופה ליבם.

והשני, האיסור המיחד של שומרת ים של אביו. שהוא איסור של קירבה. היה שומרת ים של אביו נחשבת קרובת אביו.

ועתה מבארת הגמרא את שיטת רבינו יהודה: **יבmensha תורה — מאי מעמא דדריש רבוי יהודה סמכים**, בעוד שבשער החומשיים לא דריש?

איביעית אימה: משום דמוות שיש לדרוש סמכים במשנה תורה.

ואיבעית אימה: משום דהפסוקים הללו שבמשנה תורה הם מופני, מיתרים הם, כדי שייהיו פנויים לדרשת סמכים.

ומבארת הגמרא את הצד הראשון:

2. בשומרת ים של אביו, ולעבור עליו בשני לאוין.